

Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Історія, події, особи» (до 75-річчя інституту) / [ред. кол.: О.Ф.Попик (гол.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. – С.193-195.

МИСТЕЦТВО НАСТАВНИЦТВА

Людмила Миколаївна Малинич народилася у горезвісному 1941 році, після того, як загинув на війні батько. На фотографії – молоденький лейтенант, гордий обраним життєвим шляхом і який не відає, яким коротким буде цей шлях. А ще були спогади матері про нього: як любив свою справу, як плекав коня (був кавалеристом), як грав на скрипці, як малював («Дивись, доню, от батькові малюнки»), про що мріяв.

Людмила Миколаївна називає матір головною людиною у своєму житті. Материнські настанови, погляди, жарти, поради, завзяття в роботі – все це визначило особистість дочки. Ще й зараз від Людмили Миколаївни можна почути: «Мама казала..., вчила..., радила..., мама цього б мені не дозволила».

Загурська Ксенія Антонівна, матір Людмили Миколаївни, була педагогом, як кажуть, від Бога. Більшу частину свого вчительського життя вона пропрацювала у школі №5 м.Хмельницького. «Мама для мене – взірець ставлення до людей, професійної майстерності, рідкісної вдачі, життєвий дороговказ, перед яким я схиляю голову», – каже Людмила Миколаївна.

З теплим почуттям згадується нею Хмельницька школа №10, яку закінчила із золотою медаллю. Серед учителів, що сприяли вибору професії, особливе місце займає Таїсія Власівна Панасенко. «Це була інтелігентна, невимовно цікава людина, неповторна в усьому: у сприйнятті художніх творів, читанні віршів, дотепних репліках, виборі одягу, зворушливому умінні турбуватися про оточуючих», – згадує Людмила Миколаївна.

Важко переоцінити в її становленні роль Ужгородського державного університету, де навчалась. «Нас оточувала атмосфера творчої думки, допитливості, жадоби знань», – відзначає вона.

А далі – вчителювання у школах №№9, 11 м.Хмельницького. Вже перші кроки педагогічної праці – це невгамовна діяльність, одержима думкою про творчість. «Що приносило найбільше задоволення в роботі вчителя?» – питаємо. «Радість духовного спілкування з дітьми», – відповідає співрозмовниця.

Через кілька років молоду вчительку було призначено заступником директора школи №11. Саме на цій посаді вона почала торувати шлях до досягнення таємниць методичної роботи, мистецтва наставництва.

Утвердити свої педагогічні переконання, розвинути і реалізувати хист до формування сучасного вчителя дозволила їй діяльність завідуючої Хмельницьким міським методичним кабінетом. Поряд – працівники, захоплені колективним творчим пошуком, який сприяє прояву найкращих індивідуальних якостей кожного. Серед них – В.Д.Красицький, тоді завідуючий міськвно, а потім начальник Хмельницького обласного управління освіти. Саме він запропонував Людмилі Миколаївні посаду проректора з навчально-методичної роботи Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, що стало новою сходинкою творчої діяльності протягом 13 років.

Це був час перебудовних процесів. На запрошення Міністерства освіти Л.М.Малинич взяла участь у розробці концептуальної програми цієї перебудови і, згадуючи роботу в колективі науковців і практиків, відзначає її глибинний характер.

Діяльність Л.М.Малинич як проректора інституту – це, в першу чергу, робота мудрого аналітика, який уміє бачити проблеми, що назрівають, та вдало підходити до підбору інструментарію, за допомогою якого можна розв'язати ту чи іншу проблему.

Під організаторським началом проректора розроблено системні заходи, що сприяли формуванню педагога з належним рівнем професіоналізму та культури, здатного компетентно і відповідально впроваджувати сучасні технології, брати участь в інноваційних процесах, педагога зі сформованою потребою в самонавчанні і саморозвитку.

З цією метою оновлено зміст післядипломної освіти, що розширило можливості виконання таких функцій, як освітня, культуротворча, інформаційна, дослідницька, експертна. Особливо перспективним стала реалізація випереджальної функції, що спрямувало змістовний компонент на таку мотивацію, при якій педагоги могли б співвідносити рівень власної обізнаності з рівнем сучасного розвитку педагогічної науки і практики. У дидактичній підготовці педагогів актуалізовано питання реформування школи на засадах гуманізації, гуманітаризації, диференціації. Утвердились як доцільні види курсів, різні за часом, змістом, обсягом самоосвітньої роботи, що зробило їх індивідуально орієнтованими. Впроваджено модульну систему при плануванні курсового навчання, зросла питома вага практичних занять (тренінги, розгорнуте спілкування, рольові, ділові ігри), що дозволяє слухачам ставати об'єктом навчальної взаємодії, забезпечує можливість самовиразитись.

Умілий аналіз діяльності закладів освіти, глибоке і всебічне знання школи, великий практичний досвід методичної роботи дозволив Л.М.Малинич організувати ефективну допомогу районним і міським методичним кабінетам, окремим закладам освіти, зокрема школам інноваційного типу.

Однією з важливих ланок діяльності інституту стала поглиблена підготовка вчителя до науково-дослідної та експериментальної роботи як засіб формування творчих педагогів, здатних діяти на основі прогресивних наукових концепцій. «Нам потрібні не споживачі знань, а дослідники. Педагог за природою своєї професії, за її внутрішньою логікою неможливий без здатності до наукового дослідження», – підкреслює Людмила Миколаївна.

Діяльність інституту відіграла значну роль у перетворенні інноваційного пошуку в повсякденну практику методичних кабінетів і закладів освіти.

Велику увагу приділено роботі з керівними кадрами. Поліпшено організацію їх самоосвіти, забезпечено курсову підготовку, диференційовану за змістом і формами роботи. Заслугує схвалення плідна діяльність щодо розвитку інноваційної культури керівників шкіл, клубні форми роботи з ними.

Глибоко умотивованою стала організація і зміст семінарів, шкіл вищої педагогічної майстерності, передового досвіду, творчих груп, лабораторій, круглих столів, виїзних засідань кафедри. Увійшли в практику огляди-конкурси, творчі звіти методичних кабінетів, презентації інноваційних закладів освіти. Націленість на злободенні проблеми, можливість відкритого діалогу зробили ці форми роботи ефективними каталізаторами педагогічної самоосвіти.

Л.М.Малинич вирізняє вміння реалізувати себе в широкій сфері безпосередньої діяльності, вона організатор, порадник, наставник, володіє почуттям нового, завжди підтримує і розвиває новаторські починання.

У змістовних і майстерно побудованих лекціях Людмили Миколаївни – животрепетні проблеми управління, навчання та виховання, оригінальні тези, аргументи, відповіді на питання, перевірені багаторічним практичним досвідом. Надовго запам'ятались колегам її насичені глибоким змістом виступи на конференціях, семінарах. Складові її стилю – доброзичливість, доступність, простота у спілкуванні.

Значною мірою сприяла Л.М.Малинич зміцненню кадрового потенціалу інституту. Захистили кандидатські дисертації, стали прекрасними спеціалістами В.В.Мельник, В.В.Гуменюк, Л.В.Зазуліна, О.І.Мармаза.

У плідній роботі проректора неоціненну роль відіграла тісна співдружність у кожному починанні з тодішнім ректором – А.О.Лавренюком. Людмила Миколаївна каже: «Мені таланило на добрих, цікавих людей, які вміють працювати. Робота з Аркадієм Олександровичем – один із дарунків долі».

Джерелом набутків у професійній діяльності стали її особисті якості: ґрунтовна теоретична підготовка, творча енергія, вміння цінувати творчість колег. Це високопорядна, толерантна людина, віддана роботі, невсипуща в ній. З нею цікаво і корисно спілкуватись, її охоче цитують. Це педагог із самобутнім, оригінальним обличчям, власним творчим почерком.

Доробок Л.М.Малинич на педагогічній і громадській ниві відзначено орденом «Знак пошани», грамотами Міністерства освіти і науки України, Хмельницького обласного відділу освіти і науки.

*Лавренюк А.О.,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти ХОШПО*